

Ondrej Látka <ondrej.latika@tuke.sk>

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
89493/3460/20.04.2020	OHŽP/3460/89531	RNDr. Zuzana Valovičová	20. 04. 2020

Vec

Stanovisko k poskytovaniu knižničných služieb

Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) pri ohrození verejného zdravia v súvislosti s epidemiologickou situáciou vychádzajú z rozhodnutí Ústredného krízového štábu SR na predchádzanie ochoreniu COVID-19 a vlády Slovenskej republiky. Sú prijímané v súčinnosti všetkých rezortov, na základe stanovísk odborníkov a aktuálnej situácie (ich ostatný prehľad nájdete na: http://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=250&Itemid=153)

Aktuálne platné Opatrenie ÚVZ SR pri ohrození verejného zdravia zo dňa 29.3.2020 (dostupné na http://www.uvzs.sk/docs/info/covid19/Opatrenie_UVZ_SR_%20final_uzatvorenie_prevadzok_rezimove_opatrenia_HH_SR_29032020.pdf), ktorým sa nariaďuje uzatvorenie maloobchodných prevádzok a poskytovanie služieb v prevádzke neobsahuje výnimku pre knižnice (resp. poskytovanie výpožičky čitateľom) a preto tieto služby nemôžu byť poskytované v mieste prevádzky. V súlade s bodom 9 časti A citovaného opatrenia môžu uzavreté prevádzky fungovať prostredníctvom e-shopu s možnosťou vyzdvihnutia tovaru v prevádzke alebo prostredníctvom donáškových služieb.

Uvedená forma poskytovania služieb je prípustná v prípade knižníc. Čitateľ využije pre výber kníh elektronickú alebo telefonickú komunikáciu, následne mu rovnakou formou knižnica potvrdí, že knihy sú pripravené na vypožičanie. Odovzdanie kníh je možné riešiť formou priamej donášky čitateľovi príp. vyzdvihnutím si kníh čitateľom v knižnici pri okienku; pri vyzdvihnutí v knižnici je nevyhnutné, aby išlo len o výdaj už vopred pripravených kníh a dodržanie štandardných hygienických požiadaviek na ochranu pracovníkov knižnice i čitateľov (používanie rúšok a rúkavic resp. dezinfekčných prostriedkov, dodržiavanie odstupov). Uvedené postupy sú prípustné vzhľadom nato, že významne obmedzujú kontakt s ďalšími osobami a eliminujú epidemiologické riziko. Čo sa týka obdobia, po ktoré by knihy nemali byť poskytované ďalším čitateľom, doterajšie vedecké štúdie zatiaľ potvrdzujú, že vírus nepretrvá na predmetoch viac ako 4 dni. Preto sa z dôvodu ochrany čitateľov odporúča dodržať pred ďalším vypožičaním kníh časový interval min. 5 až 7 dní, hoci prenos ochorenia prostredníctvom kníh je možno považovať za málo pravdepodobný.

V kontexte vyššie uvedeného nie je možné hovoriť o protikladných stanoviskách ÚVZ SR a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva hlavné mesto Bratislava so sídlom v Bratislave, nakoľko obidve pripúšťajú formu poskytovania služieb knižníc, nie však v štandardnom režime, v jej prevádzke.

Čo sa týka vydania explicitného zákazu poskytovania služieb knižníc, ÚVZ SR nemôže vydávať opatrenia a zákazy v rozpore s rozhodnutiami Ústredného krízového štábu SR alebo uzneseniami vlády SR. Rozhodnutie o poskytovaní služieb, ktoré sú v súlade prijatými opatreniami na ochranu verejného zdravia je plne v kompetencii každej knižnice, ktorá môže napr. v prípade zvýšeného výskytu ochorenia COVID-19 v regióne zväziť nevyhnutnosť ich poskytovania.

V prípade podozrenia na nedodržiavania opatrení, ktoré boli prijaté za účelom zlepšenia aktuálnej epidemiologickej situácie, je potrebné túto skutočnosť oznámiť miestne príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva, ktorý dozor nad dodržiavaním opatrení zabezpečuje.

S pozdravom